

Số: /BC-BDT

Đắk Nông, ngày tháng 01 năm 2025

BÁO CÁO

Kết quả kiểm tra tình hình thực hiện tiêu dự án 2, Dự án 9: Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025

Thực hiện Kế hoạch số 1476/KH-BDT, ngày 04/12/2024 của Ban Dân tộc về việc kiểm tra tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số và miền núi trên địa bàn các huyện, thành phố năm 2024; Quyết định số 1562/QĐ-BDT, ngày 16/12/2024 của Trưởng ban Dân tộc về việc thành lập Đoàn kiểm tra tình hình thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống” trên địa bàn các huyện và thành phố Gia Nghĩa. Trên cơ sở báo cáo kết quả của Đoàn kiểm tra số 1526, Ban Dân tộc báo cáo kết quả kiểm tra tình hình thực hiện tiêu dự án 2, Dự án 9: Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2024, cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO TRIỂN KHAI THỰC HIỆN DỰ ÁN CỦA UBND CÁC HUYỆN VÀ THÀNH PHỐ GIA NGHĨA

Thực hiện Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào DTTS giai đoạn 2015-2025”; Công văn số 1721/UBND-DTTS ngày 09/12/2020 của Ủy ban Dân tộc về việc hướng dẫn thực hiện Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2021 - 2025 (giai đoạn II), UBND tỉnh Đắk Nông ban hành Kế hoạch số 46/KH-UBND ngày 25/01/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông về việc triển khai thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Đắk Nông giai đoạn 2021 - 2025 (giai đoạn II); thực hiện Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn 1 từ năm 2021-2025; UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 637/KH-UBND, ngày 02/11/2022 về triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn I: Từ năm 2021 đến năm 2025 trên địa bàn tỉnh Đắk Nông. Năm 2022, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 656/KH-UBND ngày 11/11/2022 về việc triển khai thực hiện tiêu dự án 2 của dự án 9 thuộc Chương trình MTQG phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi 2021-2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, giai đoạn 2021 - 2025” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông giai

đoạn I: từ năm 2021-2025. Trên cơ sở kế hoạch vốn giao các địa phương đã tích cực tổ chức triển khai thực hiện **(1) huyện Đắk Glong** ban hành Quyết định số 2693/QĐ-UBND ngày 09/10/2024 về việc Phê duyệt Kế hoạch phối hợp tổ chức Hội thi tuyên truyền “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” năm 2024; Phòng Dân tộc ban hành Kế hoạch số 07/KH-PDT ngày 08/09/2024 phối hợp tổ chức Hội thi tuyên truyền “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” năm 2024; Kế hoạch số 08/KH-PDT ngày 08/09/2024 về xây dựng Pa nô tuyên truyền về Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi thuộc Dự án 9 Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển KT-XH vùng đồng bào DTTS và MN năm 2024; **(2) thành phố Gia Nghĩa** ban hành Kế hoạch số 124/KH-UBND ngày 07/6/2024 về triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2024, Kế hoạch số 172/KH-UBND ngày 29/8/2024 Triển khai thực hiện Tiểu dự án 2 của Dự án 9 và Tiểu dự án 1 của Dự án 10 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2024 trên địa bàn thành phố Gia Nghĩa; **(3) huyện Cư Jút** ban hành Kế hoạch số 69/KH-UBND ngày 14/5/2018 về việc thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số giai đoạn 2018-2025”, năm 2024, Kế hoạch số 18/KH- UBND ngày 26/01/2024 về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; hòa giải cơ sở; xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn huyện Cư Jút năm 2024; **(4) huyện Tuy Đức** ban hành Kế hoạch số 132/KH-UBND ngày 12/4/2014 về triển khai thực hiện tiểu dự án 2 của Dự án 9 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” trên địa bàn huyện Tuy Đức năm 2024; (5) huyện Krông Nô chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan và UBND các xã, thị trấn xây dựng chương trình, kế hoạch và triển khai thực hiện Đề án “*Giảm thiểu tình trạng tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống*” theo tình hình thực tiễn của địa phương; **(6) huyện Đắk Song** ban hành Kế hoạch số 45/ KH – UBND, ngày 05/02/2021 về thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2021 – 2025 (giai đoạn II)” trên địa bàn huyện Đắk Song; **(7) huyện Đắk Mil** ban hành Kế hoạch số 144/KH-UBND ngày 02/5/2024 về triển khai thực hiện tiểu dự án 2 của Dự án 9 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số” trên địa bàn huyện Đắk Mil năm 2024; **(8) huyện Đắk R’Lấp** ban hành các Kế hoạch số 179, 186/KH-UBND về việc về triển khai thực hiện tiểu dự án 2 của Dự án 9 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” trên địa bàn huyện Đắk R’Lấp.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN DỰ ÁN GIẢM THIỂU TÌNH TRẠNG TẢO HÔN VÀ HÔN NHÂN CẬN HUYẾT THỐNG TRONG VÙNG

ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ MIỀN NÚI NĂM 2024 TRÊN ĐỊA BÀN CÁC HUYỆN VÀ THÀNH PHỐ GIA NGHĨA

(1) Kết quả thực hiện Dự án trên địa bàn thành phố Gia Nghĩa: Phòng Dân tộc tổ chức 01 lớp tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật và tập huấn công tác dân tộc cho 70 người tham gia đối tượng là công chức xã, phường, trưởng thôn, bon, đoàn thể, già làng, người có uy tín trên địa bàn các phường, xã: Quảng Thành, Nghĩa Tân, Đăk Nia, Đăk R'Moan; biên soạn 230 áp phích “Nâng cao hiểu biết pháp luật về quyền kết hôn và các các tập quán lạc hậu về Hôn nhân và gia đình cần vận động xóa bỏ hoặc cấm áp dụng”, “Nâng cao hiểu biết pháp luật về tảo hôn và hôn nhân cận huyết”. Tổ chức treo áp phích trên các tuyến đường thuộc địa bàn các phường, xã: Quảng Thành, Nghĩa Tân, Đăk Nia, Đăk R'Moan (Nguồn kinh phí thực hiện Tiểu dự án 2 Dự án 9 năm 2024 là 46 triệu đồng, đã giải ngân đạt 100% kế hoạch vốn giao). Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố tổ chức 01 lớp tuyên truyền về phòng chống bạo lực gia đình, tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống tại xã Đăk Nia với 80 người tham gia. UBND xã Đăk Nia tổ chức 03 lớp tuyên truyền tại 03 điểm bon cho cán bộ thôn, bon, già làng người có uy tín và người dân trên địa bàn xã với 240 lượt người tham gia; phòng Tư pháp thành phố tuyên truyền phổ biến pháp luật đến những người thuộc diện được trợ giúp pháp lý với sự tham gia của hơn 100 người.

- Duy trì, triển khai nhân rộng mới Mô hình điểm và các mô hình chuyên đề “Can thiệp làm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống”: Câu lạc bộ phòng chống bạo lực gia đình, tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống thôn Đăk Tân, xã Đăk Nia được thành lập với 25 thành viên hoạt động khá hiệu quả. Hàng năm tại các cuộc họp thôn Đăk Tân đã tổ chức tập huấn, cấp phát tài liệu cho thành viên câu lạc bộ; tuyên truyền phổ biến pháp luật về hôn nhân gia đình và tác hại của việc tảo hôn, làm cho giới trẻ nhận thức đúng đắn hơn và có trách nhiệm trong hôn nhân gia đình.

(2) Kết quả thực hiện Đề án của huyện Cư Jút đã chỉ đạo phòng Dân tộc huyện thực hiện công tác truyền thông, tuyên truyền, giáo dục pháp luật, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi trong hôn nhân của đồng bào dân tộc thiểu số. Trong năm 2024, đã tổ chức 19 hội nghị tuyên truyền, phổ biến các Luật, văn bản pháp luật mới, trong đó lồng ghép tuyên truyền phổ biến kiến thức pháp luật về hôn nhân gia đình, tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống với hơn 1.346 lượt người tham dự. Phối hợp với Sở Tư pháp và Ban Dân tộc tổ chức 07 hội nghị tuyên truyền, phổ biến pháp luật các chỉ tiêu, nhiệm vụ thuộc nội dung 04 của Nội dung thành phần số 08 Quyết định số 263/QĐ-TTg ngày 22/02/2022 phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 trong năm 2024; Luật Căn cước, Luật Đất đai năm 2024, Luật Hôn nhân và gia đình tại các xã Ea Pô, Đăk Wil, Cư Knia, Nam Dong, Trúc Sơn với 870 lượt người tham dự. Phối hợp với Trung tâm trợ giúp pháp lý tỉnh Đăk Nông tổ chức 03 Hội nghị tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý tại các địa bàn vùng sâu, vùng xa, đông đồng bào dân tộc thiểu số với hơn 200 lượt người tham dự; tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý đối với 50 ý kiến.

Bên cạnh đó, thực hiện kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2024

của UBND huyện, UBND các xã, thị trấn đã ban hành Kế hoạch PBGDPL năm 2024 để làm cơ sở cho các ngành, đoàn thể ở địa phương thực hiện. UBND các xã, thị trấn đã tổ chức 28 hội nghị phổ biến, tuyên truyền văn bản pháp luật như Luật Phòng chống ma túy, Luật Phòng chống tham nhũng, Luật Phòng cháy chữa cháy, Luật Nghĩa vụ quân sự, Luật Hộ tịch; Luật Hôn nhân và Gia đình; Bộ Luật Dân sự; Luật Khiếu nại; Luật Tiếp công dân; Luật An toàn thực phẩm... với 2.116 lượt người tham dự; tuyên truyền trên loa phát thanh của xã các văn bản về phòng chống dịch bệnh trên người và động vật, Bộ luật hình sự, Bộ Luật dân sự, Luật Đất đai, Luật Hôn nhân và gia đình, Luật Phòng cháy chữa cháy với thời lượng: 02-03 buổi/tuần/xã mỗi lần 05-07 phút.

(3) Kết quả thực hiện Dự án của huyện Đắk Song: Công tác tuyên truyền, giáo dục về sức khỏe, giới tính, hôn nhân, gia đình, hệ quả của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống được tăng cường, đẩy mạnh trên các phương tiện thông tin đại chúng, qua tờ rơi, pano, clip, tổ chức các hội thi tìm hiểu pháp luật,... nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi trong hôn nhân của đồng bào dân tộc thiểu số. Trong năm 2024, phòng Dân tộc đã tổ chức được 4 Hội nghị tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về hôn nhân và gia đình với 800 lượt người tham gia; Hội LHPN huyện: Tổ chức 01 lớp tập huấn nâng cao năng lực về bình đẳng giới cho cấp xã, bon, bản, người có uy tín với 70 người tham gia; Tổ chức 02 đợt chiến dịch truyền thông cộng đồng xóa bỏ định kiến giới, khuôn mẫu giới xây dựng môi trường an toàn cho phụ nữ và trẻ em có 300 người tham gia.; Xây dựng 10 áp phích về nội dung “Phụ nữ và Nam giới điều bình đẳng tham gia giải quyết mọi công việc trong gia đình và xã hội”; “Hạnh phúc sẽ toả sáng khi gia đình không có bạo lực” và 7.000 tờ rơi về “hỗ trợ người bị bạo lực gia đình lên tiếng, tìm kiếm sự giúp đỡ”, “Một số quy định của pháp luật về phòng, chống bạo lực gia đình”. Duy trì, triển khai nhân rộng Mô hình điểm và các mô hình chuyên đề “Can thiệp làm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống”; Duy trì hoạt động 15 tổ truyền thông cộng đồng; Tổ chức tập huấn nâng cao năng lực triển khai Địa chỉ tin cậy; Thành lập 02 địa chỉ tin cậy cộng đồng; Thành lập 02 Câu lạc bộ “thủ lĩnh của sự thay đổi” của trẻ em được thành lập, nâng cao năng lực và hỗ trợ tổ chức hoạt động. Nhìn chung, các câu lạc bộ hoạt động hiệu quả, tổ chức sinh hoạt đảm bảo quy định.

(4) Kết quả thực hiện Đề án của Tuy Đức: UBND huyện giao Phòng Dân tộc phối hợp UBND xã Đắk R’Tít, xã Đắk Ngo, xã Quảng Trục xã Đắk Búk So và xã Quảng Tân, tổ chức 18 Hội nghị tuyên truyền, phổ biến pháp luật về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số” với tổng số 1.133 người tham dự, cấp phát 2.266 tờ rơi và 53 sổ tay tuyên truyền. Nội dung: tổ chức tuyên truyền, phổ biến, cung cấp thông tin, kiến thức pháp luật, kỹ năng tuyên truyền, vận động về hôn nhân, gia đình, phòng chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào DTTS và MN

Phòng Dân tộc phối hợp Huyện đoàn Tuy Đức tổ chức Hội thi tuyên truyền “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” năm 2024 trên địa bàn huyện Tuy Đức. Ban Tổ chức Hội thi đã trao giải cho 06 Đội thi (01 giải nhất, 01 giải nhì, 02 giải ba và 02 giải khuyến khích). Ngoài giải chính có 03 giải phụ (Đội có phần thi Chào hỏi hay nhất, Đội có phần thi kiến thức hay nhất và Đội có phần thi tiểu phẩm hay

nhất) và quà tặng cho khán giả. hông qua Hội thi nhằm tuyên truyền phổ biến sâu rộng về pháp luật hôn nhân và gia đình; các chính sách, pháp luật có liên quan đến Luật hôn nhân và gia đình; nâng cao ý thức trách nhiệm của xã hội, cộng đồng, người dân và các gia đình trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong thực hiện các quy định của pháp luật về hôn nhân và gia đình, đặc biệt là đối với các em vị thành niên, thanh thiếu niên người dân tộc thiểu số. Góp phần đẩy lùi và giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện.

- UBND các xã: Tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh, trên các trang, nhóm zalo, fakebook của xã; tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật (PBGDPL) Luật Hôn nhân và gia đình cũng như các lĩnh vực pháp luật khác có liên quan đến hôn nhân và gia đình như: Luật Hộ tịch, Luật Công chứng, Bộ luật Dân sự. Thực hiện vận động cải tạo phong tục tập quán lạc hậu trong việc cưới, trong sinh hoạt cộng đồng thực hiện tốt công tác tuyên truyền các quy định về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, các đám cưới trên địa bàn được tổ chức trang trọng, lành mạnh, tiết kiệm, văn minh, quy mô phù hợp với thuần phong mỹ tục, điều kiện kinh tế của gia đình, việc đăng ký kết hôn được thực hiện đúng quy định của pháp luật. Cộng đồng sinh hoạt đoàn kết, gắn bó với nhau, hướng dẫn, trao đổi kinh nghiệm, giúp đỡ nhau phát triển kinh tế, giảm nghèo bền vững. Công tác tuyên truyền luôn được chú trọng, nâng cao, đa dạng về hình thức, chất lượng tuyên truyền như: pa nô, áp phích, tờ rơi; tuyên truyền thông qua Hội nghị tại các thôn/bon/bản, lồng ghép từ các chương trình, từ các buổi nói chuyện, sinh hoạt.....

Tuy nhiên, trong năm 2024 trên địa bàn huyện vẫn còn tình trạng tảo hôn xảy ra và không có trường hợp nào vi phạm về hôn nhân cận huyết thống. Theo thống kê từ Ủy ban nhân các xã, trong năm 2024 có 14 cặp tảo hôn tại xã Đắc Ngo và xã Quảng Trục, không có trường hợp nào vi phạm về hôn nhân cận huyết thống (Xã Đắc Ngo 08 cặp (Bản Si át 03 cặp, Bản Đoàn Kết 03 cặp và Bản Tân Lập 02 cặp); Xã Quảng Trục 06 cặp (Bon Bu Sóp 02 cặp; Bon Bu Gia) 03 cặp và Bon Bu Prăng II 01 cặp).

(5) Kết quả thực hiện Dự án của huyện Đắc Glong tổ chức 43 Hội nghị tuyên truyền, phổ biến pháp luật về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số” trên địa bàn các xã với tổng số 3.164 người tham dự, cấp phát 1.500 tờ rơi và 70 sổ tay tuyên truyền.

- Tổ chức 01 Hội thi tuyên truyền “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số” thực hiện tiểu dự án 2 của Dự án 9 thuộc CTMTQG phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tại trường phổ thông dân tộc nội trú THCS&THPT Đắc Glong với 7 đội tham gia và hơn 200 em học sinh dân tộc thiểu số đang học tập tại trường đã tạo sự hưởng ứng mạnh mẽ của học sinh trường phổ thông nội trú.

- Đối với UBND các xã thường xuyên tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh, trên các trang, nhóm zalo, fakebook của xã; tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật (PBGDPL) Luật Hôn nhân và gia đình cũng như các lĩnh vực pháp luật khác có liên quan đến hôn nhân và gia đình như: Luật Hộ tịch, Luật Công chứng, Bộ luật Dân sự. Thực hiện vận động bỏ phong tục tập quán lạc hậu trong việc cưới,

trong sinh hoạt cộng đồng thực hiện tốt công tác tuyên truyền các quy định về thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, các đám cưới trên địa bàn được tổ chức trang trọng, lành mạnh, tiết kiệm, văn minh, quy mô phù hợp với thuần phong mỹ tục, điều kiện kinh tế của gia đình, việc đăng ký kết hôn được thực hiện đúng quy định của pháp luật. Cộng đồng sinh hoạt đoàn kết, gắn bó với nhau, hướng dẫn, trao đổi kinh nghiệm, giúp đỡ nhau phát triển kinh tế, giảm nghèo bền vững.

- Công tác tuyên truyền luôn được chú trọng, nâng cao, đa dạng về hình thức, chất lượng tuyên truyền như: pa nô, áp phích, tờ rơi; tuyên truyền thông qua Hội nghị tại các thôn/bon/bản, lồng ghép từ các chương trình, từ các buổi nói chuyện, sinh hoạt.....Tuy nhiên, trong năm 2024 trên địa bàn huyện vẫn còn tình trạng tảo hôn xảy ra và không có trường hợp nào vi phạm về hôn nhân cận huyết thống. Nguồn vốn thực hiện Tiểu dự án 2, Dự án 9 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số: Tổng nguồn vốn giao 2022-2024 là 1.243 triệu đồng. Đã thực hiện giải ngân 610 triệu đồng.

(6) Kết quả thực hiện Dự án của huyện Krông Nô: tổ chức được 71 Hội nghị tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về hôn nhân và gia đình với 3.595 lượt người tham gia; tổ chức 02 Hội thi tìm hiểu Luật phòng chống bạo lực gia đình và bình đẳng giới với 400 lượt người tham gia; tổ chức 02 Hội nghị tập huấn nâng cao năng lực, kỹ năng truyền thông, vận động, tư vấn pháp luật về hôn nhân dân số và gia đình cho 90 học viên là tuyên truyền viên pháp luật cấp cơ sở; xây dựng 02 cụm Pano tuyên truyền pháp luật về hôn nhân, dân số và gia đình; xây dựng 01 clip “Nâng cao nhận thức về hôn nhân và gia đình”; đăng 06 tin bài trên Trang thông tin điện tử về các văn bản Luật như: Luật hôn nhân và gia đình 2014, Luật Hộ tịch 2014, Luật BHYT và các văn bản liên quan khác. Hội LHPN huyện chỉ đạo Hội Phụ nữ cấp cơ sở phối hợp với Trạm y tế xã tổ chức tuyên truyền các chính sách hỗ trợ phụ nữ DTTS sinh đẻ an toàn và chăm sóc sức khỏe trẻ em tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật về bình đẳng giới và quyền, kiến thức, kỹ năng phòng chống bạo hành, xâm hại trẻ em; tuyên truyền về bình đẳng giới và giải quyết những vấn đề cấp thiết đối với phụ nữ và trẻ em bằng hình ảnh trực quan bằng rôn, panô; truyền thông về hoạt động tuyên truyền giáo dục, nâng cao nhận thức về làm mẹ an toàn và chăm sóc sức khỏe trẻ em vị thành niên cho chị em phụ nữ; tuyên truyền bình đẳng giới phòng chống bạo lực gia đình và tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống; truyền thông về Quyền của phụ nữ và trẻ em trong Luật Hôn nhân và gia đình; chiến dịch truyền thông về *"Bình đẳng giới, phòng chống bạo lực gia đình, tảo hôn hôn nhân cận huyết thống, các hình thức lừa đảo trên không gian mạng, xóa bỏ định kiến và khuôn mẫu giới trong gia đình và xã hội"*; tổ chức truyền thông về *"Bình đẳng giới - bạo lực học đường - Tảo hôn hôn nhân cận huyết thống - các hành vi vi phạm pháp luật... được 34 cuộc với 2.479 người tham gia và 50 cuộc tuyên truyền - Duy trì, triển khai nhân rộng Mô hình điểm và các mô hình chuyên đề "Can thiệp làm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống"*

Tiếp tục duy trì và hoạt động các mô hình về hôn nhân, dân số và gia đình tại các địa phương, cụ thể: Mô hình câu lạc bộ “Phụ nữ giáo dục con em không vi phạm pháp luật” với 03 câu lạc bộ tại các thôn Đắk Na, Đắk Ri, Đắk Tân, xã Tân Thành, 01 câu lạc bộ tại thôn Cao Sơn, xã Buôn Choah và 02 câu lạc bộ tại thôn Đắk Cao, Nam Cao, xã Đắk Sôr; mô hình câu lạc bộ “Gia đình hạnh phúc”

với 02 câu lạc bộ tại thôn Đắc Hoa, Đắc Lưu, xã Tân Thành; mô hình câu lạc bộ “Không sinh con thứ 3” với 01 câu lạc bộ tại thôn Đắc Lưu, xã Tân Thành; mô hình về “Phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống” trên địa bàn thôn Nam Dao, xã Năm N’Đir.

(7) Kết quả thực hiện Dự án trên địa bàn huyện Đắc Mil, thời gian qua, các cấp ủy đảng, chính quyền, tổ chức chính trị- xã hội trên địa bàn huyện đã tăng cường các hoạt động truyền thông, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của đồng bào DTTS ở địa bàn các xã, thôn, bản có tỷ lệ hoặc nguy cơ cao về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, cụ thể trong năm 2024 các phòng chuyên môn đã triển khai tổ chức 5 lớp tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi trong hôn nhân của đồng bào dân tộc thiểu số, với tổng số hơn 300 người tham gia. Hội liên hiệp phụ nữ huyện đã thành lập được 05 tổ truyền thông cộng đồng tại 05 thôn, Bon đặc biệt khó khăn với 50 thành viên tham gia. Đến nay, tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong đồng bào DTTS trên địa bàn huyện đã giảm đáng kể, nhận thức của người dân có nhiều chuyển biến tích cực.

(8) Kết quả thực hiện trên địa bàn huyện Đắc Rlấp, đẩy mạnh việc tuyên truyền trên Zalo, facebook của hội, trang tin nhanh Đắc Rlấp, nhóm tôi yêu Quê hương Đắc Rlấp, Phụ nữ Đắc Rlấp... và phối hợp tổ chức truyền thông trực tiếp tại cộng đồng; Phòng Dân tộc tham mưu tổ chức 04 lớp tập huấn hướng dẫn thành lập và vận hành tổ truyền thông tại 04 xã Quảng Tín, Đắc Ru, Nhân Đạo và Hưng Bình với 280 đại biểu tham dự; xây dựng bảng hiệu tuyên truyền Pano tại 04 xã Quảng Tín, Đắc Ru, Nhân Đạo và Hưng Bình với tổng kinh phí là 47.952.000 đồng. Phòng Dân tộc phối hợp với Hội liên hiệp Phụ nữ huyện, triển khai thực hiện Dự án với những nội dung cụ thể sau: Tuyên truyền, vận động thay đổi “nếp nghĩ, cách làm” góp phần xóa bỏ các định kiến và khuôn mẫu giới trong gia đình và cộng đồng, những tập tục văn hóa có hại và một số vấn đề xã hội cấp thiết cho phụ nữ và trẻ em; Rà soát, đánh giá nhu cầu và lập danh sách thành lập mới Tổ truyền thông cộng đồng, chú trọng thành lập mới mô hình theo chỉ tiêu được giao, khuyến khích huy động sự tham gia của nam giới vào mô hình; xây dựng, phát triển tài liệu sinh hoạt tổ truyền thông phù hợp với địa phương; Tổ chức tập huấn hướng dẫn thành lập, vận hành mô hình Tổ truyền thông cộng đồng; Phối hợp với Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện tiến hành rà soát, lựa chọn 04 trường THCS để thành lập 04 CLB “Thủ lĩnh của sự thay đổi”.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Kết quả đạt được

Thực hiện Quyết định số 498/QĐ-TTg ngày 14/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào DTTS giai đoạn 2015-2025”; Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn 1 từ năm 2021-2025; Kế hoạch số 637/KH-UBND, ngày 02/11/2022 của UBND tỉnh về triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn I: Từ năm 2021 đến năm 2025 trên địa bàn

tỉnh Đắk Nông và Kế hoạch số 656/KH-UBND ngày 11/11/2022 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện tiểu dự án 2 của dự án 9 thuộc Chương trình MTQG phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi 2021-2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, giai đoạn 2021 - 2025”; Quyết định số 1712/QĐ-UBND, ngày 13/12/2023 của UBND tỉnh về việc giao mục tiêu, nhiệm vụ và phân bổ dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 thực hiện 03 Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn tỉnh Đắk Nông (năm 2024, tổng vốn giao các huyện, thành phố là 1.804 triệu đồng (trong đó: Krông Nô 134 triệu đồng; Cư Jút 112 triệu đồng; Đắk Mil 87 triệu đồng; Đắk Song 131 triệu đồng; Đắk Rlấp 70 triệu đồng; Tuy Đức 634 triệu đồng; Đắk Glong 590 triệu đồng; Gia Nghĩa 46 triệu đồng), UBND huyện đã chủ động xây dựng, ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Đề án phù hợp với điều kiện, đặc điểm tình hình của địa phương. Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về hôn nhân và gia đình, phòng chống bạo lực gia đình, bình đẳng giới gắn với tuyên truyền các quy định về phòng chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Hoạt động truyền thông, vận động, nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của đồng bào dân tộc thiểu số ở địa bàn các xã, thôn, bon có tỷ lệ hoặc nguy cơ cao về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống bằng nhiều hình thức. Một số địa phương đưa các quy định về phòng chống tảo hôn vào xây dựng hương ước, quy ước, bình xét gia đình văn hóa, qua đó góp phần giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn

2. Tồn tại, hạn chế

- Cấp ủy, chính quyền một số địa phương chưa thực sự phát huy hết vai trò lãnh đạo, chỉ đạo; chưa sâu sát, quyết liệt trong công tác phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống ở vùng DTTS. Theo số liệu báo cáo của các địa phương và Sở Y tế, đến tháng 12 năm 2024 toàn tỉnh có 43 cặp tảo hôn (*Tuy Đức 22 cặp; Đắk Rlấp 02 cặp; Đắk Glong 09 cặp; Krông Nô 10 cặp*) và 03 cặp kết hôn cận huyết thống tại huyện Tuy Đức. Đây là số báo cáo của các địa phương, thực tế còn nhiều cặp tảo hôn nhưng địa phương không thống kê vì người dân không khai báo.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục cho người dân về tác hại của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống mặc dù được các địa phương quan tâm, tích cực triển khai tuyên truyền bằng nhiều nội dung, hình thức tuy nhiên công tác tuyên truyền chưa được thường xuyên, liên tục, kết quả đạt được chưa tương xứng với nguồn kinh phí nhà nước đã cấp để triển khai thực hiện Đề án.

- Công tác thống kê, nắm bắt và xử lý các trường hợp tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống của các địa phương còn lúng túng; việc phát hiện, ngăn chặn và xử lý tảo hôn còn chưa kịp thời, mức xử lý vi phạm còn thấp chưa đủ sức răn đe, cùng với đó, người dân là đồng bào dân tộc thiểu số thường là hộ nghèo, hộ cận nghèo gặp khó khăn về kinh phí, dù có quyết định xử phạt nhưng cũng khó thu được tiền của người dân.

3. Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tại các vùng có nạn

tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống còn gặp nhiều khó khăn do nhiều yếu tố: rào cản về ngôn ngữ vì nhiều người dân không biết nói tiếng phổ thông; trình độ dân trí thấp, nhiều người dân không biết chữ, người tham dự hội nghị tuyên truyền thường không có công văn việc làm ổn định, sống phụ thuộc, không có khả năng tiếp thu kiến thức, tài liệu do báo cáo viên hướng dẫn, truyền đạt dẫn đến việc tuyên truyền, phổ biến lại cho người dân hay vận động bà con nhân dân không đạt mục đích, yêu cầu của kế hoạch đề ra.

- Tổ chức bộ máy và cán bộ làm công tác y tế, kế hoạch gia đình ở xã còn yếu và thiếu, không có cán bộ chuyên trách theo dõi về lĩnh vực tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống, nhiều địa phương giao cán bộ tư pháp, nhiều địa phương giao công chức văn hóa kiêm nhiệm nên công tác tham mưu chỉ đạo thực hiện; cũng như công tác tuyên truyền, phổ biến chưa được kịp thời, thường xuyên, liên tục.

- Công tác nắm bắt tình hình tảo hôn gặp nhiều khó khăn vì họ không đăng ký kết hôn và sống tập trung ở các xã vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, giao thông đi lại khó khăn; Các trường hợp tảo hôn thường chỉ được phát hiện khi gia đình đi đăng ký khai sinh cho con, cháu nên chưa có chế tài xử lý triệt để và kịp thời.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Trên cơ sở kết quả kiểm tra, Ban Dân tộc kiến nghị UBND các huyện và thành phố Gia Nghĩa một số nội dung chính như sau:

- Tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá XII “Về công tác dân số trong tình hình mới”; Quyết định 498/QĐ-TTg ngày 4/4/2015 của Thủ tướng Chính phủ; Kế hoạch số 656/KH-UBND ngày 11/11/2022 của UBND tỉnh Đắk Nông về việc triển khai thực hiện tiểu dự án 2 của Dự án 9 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030 về “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng dân tộc thiểu số” trên địa bàn tỉnh Đắk Nông, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025.

- Chỉ đạo các địa phương nắm chắc số liệu về tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống; kiên quyết xử lý các trường hợp tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống để giáo dục, răn đe tránh tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống xảy ra khá phổ biến vào thời điểm đại dịch Covid 19 tại một số địa phương trong các năm 2021, 2022 và còn xảy ra nhiều vào năm 2023.

- Tiếp tục đẩy mạnh phong trào thi đua, các cuộc vận động về công tác dân số, đặc biệt là cuộc vận động mỗi cặp vợ chồng nên có 2 con, không lựa chọn giới tính trước sinh và nâng cao chất lượng dân số; các hoạt động truyền thông về dân số - kế hoạch hóa gia đình từ tỉnh đến cơ sở nhằm chuyển đổi nhận thức, thái độ hành vi về dân số của các nhóm đối tượng, góp phần hoàn thành các chỉ tiêu, kế hoạch đề ra.

- Mở rộng các hình thức truyền thông hiện đại để cung cấp thông tin, tư vấn về dân số và phát triển qua Internet, các trang Web, trang tin điện tử, mạng xã hội, điện thoại di động và các phương tiện truyền tin khác.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động và tận dụng triệt để, hiệu quả các nguồn kinh phí (nếu có) nhằm giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và khuyến khích các cặp vợ chồng sinh đủ 02 con để nuôi dạy con tốt.

Trên đây là Báo cáo kết quả kiểm tra tình hình thực hiện Đề án “Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng DTTS” trên địa bàn các huyện và thành phố Gia Nghĩa năm 2024./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (để B/c);
- Lãnh đạo BDT (để chỉ đạo);
- UBND các huyện, Tp Gia Nghĩa (pht/h);
- Các phòng BDT;
- PDT các huyện, thành phố;
- Lưu: VT, TTr.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Quách Công Ban

